

Mirko in štokljja.

Spisal Ivo Trošt.

Sosedov Tevže je bil pri hiši, da je pomagal delati in pa jesti. Sicer si je moral našega soseda brat sam oskrbovati obleko, prislužiti novce za kak priboljšek in druge manjše potrebe. Otroke je imel rad, in prav veselili smo se, če so rekli: Danes pride Tevže k nam v dnino. Tudi vsakdanje stvari je znal zanimivo pripovedovati in dražil je otroke ter jim nagajal kakor da je še sam otrok, pa je njegovega življenja poldne odzvonilo že davno. Zato nam je bilo silno dolgočasno tisto pomlad, ko je bil Tevže odšel služiti kronce nekam na tuje — rekli so, da gori na Nemško. Le težko smo čakali, da se z novim snegom vrne tudi Tevže in s Tevžetom zopet kratki čas. Radovedni smo bili, kaj nam pove novega o tuji deželi, kjer ne odmeva več naš mili slovenski jezik, radovedni pa tudi, kaj je Tevže doživel med Nemci, katerih govorico je umeval komaj za največjo silo.

Vrnila se je zima, in vrnil se je Tevže, kronic je prinesel polne žepe in novic poln rokav. Kar zijaje smo poslušali, ko nam je pripovedoval o veliki ptici-močvirnici, o štokljji, ki nima odrasla nikakršnega glasu, razen če šklopoče s kljunom. Štokljja gnezdi najrajša — je trdil Tevže povsem odločno — na strehah in dimnikih ter prinaša pridnim otrokom bratce in sestrice. Stric Tevže je sam bival pri neki družini, kjer so imeli več majhnih otrok in štokljjo poleg dimnika na strehi. In prav tisto pomlad je prinesla štokljja oni družini hčerko. Krstili so jo za Anico, in Anico je moral nje najstarejši bratec Mirko zibati vse popoldneve, celo večnost. Ni mu bilo posebno všeč to delo. Odrasli so šli na polje, a Mirko k zibelki. Ko je zunaj tako vabljivo sijalo zlato solnce in so se tovariši najlepše igrali na zeleni trati, je jih moral Mirko poslušati le od daleč. Kdo bi se torej ne jezil na vsiljivo štokljjo, da je morala prav v tem času priti in prav Mirku prinesiti sestrico.

Zato se ni Mirko nikdar prav prijazno oziral na streho, kjer je imela štokljja v nerodnem gnezdu jajca in mladiče. Najrajši bi jo bil kar zapodil. A kako na streho? Neko popoldne se je gospodar zmenil s krovcem, da mu pride na streho zamašit več lukenj, koder prihaja v deževju mokrota. Drugo jutro je došel. Mirko je nekoliko časa ogledoval visoko prislonjeno lestvo, in pogled mu je vedno bolj pogostoma uhajal z lestve k nerodnemu gnezdu. »Sedaj-le ali pa nikoli več ne obračunava«, si je mislil Mirko in junaško pretil štokljji tam visoko v gnezdu.

Krovec še ni bil dobro sedel k zajtrku, ko je bil deček z debelim polenom v roki že na strehi. Prav spretno je prilezel blizu dimnika. Štokljja v gnezdu je pa še vedno prav zložno sedela sredi nanešenega dračja in lubada. Kar nič se ni zmenila za Mirka in njegovo poleno. Ko pa deček le zamahne, odpre dolgi kljun — pa kako? — in zašklepeče kakor s trlico: štrk-štrk-štrk! —

da mu je zagomazelo po kosteh. Mimo njegovega polena je drzno iztezala kljun na Mirkovo glavo: štrk-štrk-štrk! . . .

Mirku je bilo vedno tesneje tam poleg dimnika. Mislil je, da bo ta boj veliko lažji.

In še kako velika se je zdela Mirku štokrlja! Tam iz sinje daljave

se je samici na pomoč podil tudi samec, a Mirka se je lotil strah . . . Ko bi mogel zbežati! Od strahu mu zdrkne poleno na tla. Mirko pogleda za njim — pa ojoj! Kaj je to? — Ali veste, kaj je omotica? Kolena se mu šibe, oči ne vidijo prav, roke se mu tresejo, srca nima več, vse stvari okolo njega — tudi dimnik in štokrlja v gnezdu — vse se mu suče v nekem čudnem krogu. Mirko je čutil, da mora pasti vsak hip v globočino . . . Ti nesrečna misel! Nesrečno maščevanje! — Jel se je kesati in milo vpiti na pomoč.

Krovca je opozorilo že padlo poleno, ki ga je videl

skozi okno, da na strehi nekaj ni prav. Prihitel je na dvorišče, za njim pa Mirkova oče in mati. Začela sta zmerjati dečka, ker je splezal tako visoko, a krovca ju je opozoril, naj molčita, sicer se deček prestraši še huje in telebne z lestve. Molče je šel za Mirkom, ga prijel pod pazduho in prinesel na tla. Dečka je bilo sram in že spotoma je bil sklenil, da ne bo nikoli več plezal tako visoko; vzroka pa ni povedal. Molče se je odpravil sestrico zibat, dasi je prav tedaj zbujena zadovoljno brcala v zibelki.

Stricu Tevžetu je pozneje povedal na samem, zakaj ne mara štokrlje. Toda velika močvirnica je poslej mirno pitala mladiče na strehi.

»He, he, he!« se je posmejal Tevže, »ni ga veselilo, da bi več hodil gledat, kaj dela — štrk-štrk-štrk, zlati stric brez brk!«

